

СТАНОВИЩЕ

На доцент доктор Иво Великов Великов,

Член на научно жури за защита на дисертационен труд по докторска програма на специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство” (национална сигурност) за получаване на образователната и научна степен „доктор”

Тема на дисертационния труд: ЗАЩИТА НА БЪЛГАРСКИТЕ НАЦИОНАЛНИ ИНТЕРЕСИ В ПЕРИОДА ОТ ОСВОБОЖДЕНИЕТО ДО НЕЗАВИСИМОСТТА 1878-1908 г.

Автор на дисертационния труд: Тодор Кирев Тодоров

12 юли 2012 г.

гр. Варна

1. Актуалност и значимост на разработвания научен проблем.

Актуалността и значимостта на изследването се определят от необходимостта съвременната българска наука и политика да изучават и прилагат последователно и приемствено добрите практики от управлението на държавата в близкото и по-далечно минало. Предвид опита на страната от годините на демократичното развитие, задачата е изключително актуална и значима, но също така достойна и национално отговорна.

Защитата на националните интереси е съществен интердисциплинарен научен и научно-приложен проблем, а представеният от Т.Тодоров труд по темата считаме за завършено научно изследване.

2. Оценка на научните резултати.

Дисертацията се състои от увод, седем параграфа, заключение, литература (с обем от 170 стр.) и три приложения (с общ обем 22 страници). Библиографията съдържа 319 заглавия.

Целта на дисертационното изследване е да се разкрие алгоритъмът, който позволява на една малка страна да се възползва в максимална степен от възможностите, които крият промените във външнополитическата конюнктура за решаване на желани тактически задачи и постигане на стратегически цели. Приемаме, че с представените анализи и модел в параграфи № 5, 6 и 7 и заключението на дисертационния труд, на практика е изпълнена целта и свързаните с нея научноизследователски задачи. Четвъртата задача „Предлагане на механизъм за защита на националната сигурност на България, за защита на националните ценности и реализиране на външнополитическите цели” е основен принос на автора – представлява съвременен теоретико-приложен прочит на изследваните дейности и политики от периода 1878-1908 г.) .

Обектът и предметът на дисертационното изследване, както и издигнатата хипотеза съответстват на темата и поставената цел, и се намират в логическа връзка. Обхватът на изследването – с времеви и съдържателен аспект, способства за точното и конкретно излагане на проблема, но показва също изследователска зрялост на автора и същевременно добра връзка с научния ръководител.

Изследването има научно-приложен характер, което се определя от спецификата на използвания методологически инструментариум и поставените изследователски задачи.

Авторът е навлязъл в разглеждания проблем от две посоки. От една страна, събраният материал с историческа тематика е анализиран и обработен като такъв за нуждите на изследването. Представената фактическа осведоменост и широтата на научната литература ни позволяват да приемем за напълно достатъчна подготовката на автора по темата. От друга страна - на тази основа са изведени управленските механизми и технологии за защита на националните интереси – такива като институционализацията; факторите, влияещи пряко на националните интереси; ресурсите за реализиране на защитата. В този смисъл е несъмнено съответствието между докторската програма и темата на изследването, отделните параграфи, тяхната последователност и получените резултати. Достойнство на конструкцията на дисертацията – в параграфи, е непосредственото представяне на изводи, които подпомагат разбирането на съдържанието и връзката с темата.

Адаптирани и умело са използвани конкретни инструменти за решаване на съответните задачи. За нуждите на изследването е разработен оригинален табличен модел на сравнителен анализ на антибългарските действия, подпомагани от Англия, с помощта на който се изяснява връзката между цели, дейности и противодействие от страна на българската държава. Граф-анализът е друг

успешен според нас инструмент за задълбочено навлизане в проблема, като резултатите от него имат самостоятелно научно-приложно значение.

3.Оценка на приносите в дисертационния труд.

Материалът, върху който се градят приносите е представен като завършено научно изследване. Достоверността на представените резултати и приноси се потвърждава от направените анализи и интерпретации в текста. В подкрепа на горното, съгласни сме с представените в автореферата приноси на автора. Според нас научните приноси могат да бъдат формулирани по следния начин: 1)разкрити и обосновани са факторите, влияещи на политиката по защита на националните интереси; 2) използването на граф-анализ за получаване на нови доказателствени факти в подкрепа на авторовата концепция и 3) създаването на описателен модел (алгоритъм) за решаване на конкретни политически задачи от т.н. „малки” държави. Научно-приложните приноси на автора според нас са: 1) нова, допълнителна аргументация и анализ на събитията от изследвания период на развитие на нашата страна, приспособени към вземането на управленски решения и в настоящия момент; и 2) демонстриране и прилагане на създадения модел (т.н. алгоритъм, а според нас е система от мерки) за формиране на политики за конкретни събития от националната история – Съединението и Независимостта.

Личният принос на докторанта при получаването на резултатите в дисертационния труд е съществен и неоспорим. Анализът на дисертационния труд и автореферата показват, че приносите са негово дело.

Представените авторски публикации са непосредствено свързани с темата на изследването.

4.Критични бележки и препоръки

При конкретното запознаване с дисертационния труд бяха забелязани някои неизчерпателно разработени въпроси, пропуснати авторови коментари и изводи предимно с приложен характер, някои терминологични неточности, технически и граматически пропуски. Тези забележки и препоръки имат рутинен характер и не влияят върху получените приноси. Смятаме, че въпреки критичните бележки, работата отговаря на изискванията за присъждане на ОНС „доктор”.

Препоръчваме на автора да продължи работата по темата на дисертационния труд особено в насоките на влиянието на Турция и Русия върху политическите процеси и защитата на националните интереси у нас, което ще създаде условия за още практически насочени резултати и по-широко използване на получените такива и от други изследователи.

5. Заключение

Представеният дисертационен труд на Тодор Кирев Тодоров отговаря на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за неговото прилагане.

Изброените качества и оценки на разработката, както и и описаните научни и приложни приноси, ми дават основание за положителна оценка на дисертационния труд «Защита на българските национални интереси в периода от Освобождението до Независимостта 1878 – 1908 г.» за присъждане на образователната и научна степен «доктор» на г-н Тодор Кирев Тодоров.

27.06.2012 г.

София

Член на жури:

(доц. д-р И. Великов)